

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Spropitné - danajský dar?

Často se během právní praxe setkáváme s dotazy od klientů z pohostinství, služeb či retailu týkajícími se spropitného či, chcete-li, dýška. Konkrétní právní úpravu spropitného byste v českém právním řádu hledali marně. Jedná se o institut, který není žádným českým právním předpisem výslovně upraven. V tomto článku bychom rádi nastínili výkladové možnosti některých problémů se spropitným spojeným, a to zejména ve vztahu s jeho přijetím podnikatelem, případně jeho zaměstnancem.

Obecné právní posouzení spropitného

Základním kamenem úrazu v právní úpravě spropitného spatřujeme především ve skutečnosti, že ho žádný český právní předpis přímo neupravuje, jak bylo uvedeno výše. Tím se může dostávat do šedé oblasti právní úpravy. Jediná legislativní zmínka o spropitném vychází z důvodové zprávy a metodice k návrhu zákona o elektronické evidenci tržeb.

Právní kvalifikaci a režim spropitného je tak nutné dovozovat přes obecná ustanovení příslušných právních předpisů. Z hlediska obecného právního posouzení lze spropitné považovat za zvláštní odměnu (dar) podle ustanovení § 2060 občanského zákoníku.

A co daně a EET?

Zajímavější je pak posouzení povahy spropitného dle daňových právních předpisů, a to zejména v situaci, kdy podnikatel řeší, jak naložit se získaným spropitným po daňové stránce, tak, aby nedošlo k obcházení či porušení daňové povinnosti, která se na spropitné, jakožto příjem, přímo vztahuje.

Pro řádné posouzení je nutné rozlišit, kdo je faktickým příjemcem spropitného. Tedy jestli spropitné je přímým příjmem zaměstnance podnikatele (typicky číšníka, prodavačky apod.) nebo jestli je spropitní příjmem samotného podnikatele (personál inkasované spropitné nedostává).

Pokud je příjemcem spropitného zaměstnanec, jedná se dle výkladové praxe o příjem přijatý v souvislosti s výkonem závislé činnosti a podléhá dani z příjmu fyzických osob podle ustanovení § 6 odst. 1. písm. d) zákona o daních z příjmu.

Na druhou stranu, pokud je příjemcem podnikatel, přijetí spropitného je bráno jako příjem ze samostatné činnosti podléhající dani z příjmu právnických osob podle ustanovení § 17 a násl. zákona o daních z příjmu.

S ohledem na výše uvedené je třeba uzavřít a uvést, že jakékoli přijetí spropitného je zpravidla zdanitelným příjmem podle zákona o daních příjmů a za splnění zákonných podmínek by mělo být i

předmětem daně.

Dalším otazníkem v situaci spropitného je samotný akt přijetí spropitného jako tržby a jeho následný převod do systému elektronické evidence tržeb. Opět je nutné rozlišit přijetí spropitného přímo zaměstnancem a přijetí spropitného podnikatelem.

V případě spropitného přijatého zaměstnancem se nejedná o platbu, která se zahrnuje do elektronické evidence tržeb podnikatele, není tedy evidovanou platbou (tržbou).

V případě spropitného přijatého podnikatelem, podléhá-li jeho činnost elektronické evidence tržeb, spropitné podléhá evidenci, tudíž se jedná o příjem, který je v rámci EET nutno zaevidovat jako tržbu.

Dle zkušeností z praxe se daňová správa aktuálně problematikou spropitného a jeho zdanění a elektronické evidence příliš nezabývá, zejména pokud by šlo o doměření daně z příjmů ze spropitného.

Možnosti řešení

Je tedy nutné brát spropitné jako danajský dar? Především záleží na vnitřním nastavení procesů u podnikatele, který se rozhodl otázku spropitného po evidenční a daňové stránce řešit a zároveň na formě spropitného, tj. jestli bylo přijato v hotovosti nebo přes platební kartu či převodem.

Jednou z možností je spropitné v **hotovosti** od zákazníků nepřijímat a na pokladu například umístit informační tabuli se sdělením, že zaměstnanci ani podnikatel nepřijímají od zákazníků spropitné. Jak si počínat v případě, kdy spropitné, které (i nedobrovolně ze strany zaměstnanců) zůstane ležet na pokladně po odchodu zákazníka? Situaci lze vyřešit informační tabulí s jiným zněním, která zákazníka bude informovat o skutečnosti, že spropitné není příjmem podnikatele, ale samotného zaměstnance. Není-li podnikatel příjemcem takového spropitného a ponechá-li si ho zaměstnanec, je třeba na takové spropitné pohlížet jako na příjem ze závislé činnosti tohoto zaměstnance, tedy zdanitelný příjem. Zaměstnanec by pak takový příjem měl přiznat v daňovém přiznání a zdanit.

Podnikatel může samozřejmě spropitné otevřeně přijímat, měl by jej však současně řádně evidovat, danit a zohlednit při plnění povinností EET.

Alternativním způsob řešení přijímání spropitného v hotovosti je model přiznání spropitného jako příjmu a následně jeho darování na dobročinné účely jménem podnikatele či ponechání jeho existence v tzv. šedé zóně a jeho přerozdělování nechat na zaměstnancích, což však s sebou může nést odpovědnostní rizika podnikatele.

Spropitné **při platbě kartou** je nutné relevantně účtovat vést jej jako příjem z podnikatelské činnosti – tedy zdanitelný příjem podnikatele a přiznat jej i v rámci EET.

Spropitné **při platbě převodem** je nutné relevantně účtovat a buďto (a) jej vést jako příjem z podnikatelské činnosti – tedy zdanitelný příjem podnikatele a přiznat jej i v rámci EET nebo (b) jej vrátit plátcí v režimu bezdůvodného obohacení. Avšak tento případ spropitného je asi spíše sporadický a dobře řešitelný.

Mgr. Jakub Málek,
partner

Eliška Vetýšková,
právní asistentka

[PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.](#)

Futurama Business Park
Sokolovská 668/136d
186 00 Praha 8 - Karlín

Tel.: +420 227 629 700

E-mail: info@plegal.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Vyčlenění rodinných nemovitostí \(i v podobě podílu v bytovém družstvu\) do svěřenského fondu](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamena bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)